

عربی (۳)

سؤالات امتحانی هماهنگ کشوری - شهریور ماه ۱۳۸۵

السؤال الاول : ترجم العبارات التالية إلى الفارسية:

- ۱- الباقيات الصالحات خير عند ربك ثواباً
- ۲- إن القرآن الكريم قد غدّ المواهب الطبيعية رزقاً للإنسان.
- ۳- إن جرح غواص جرحاً شديداً يرى دمه باللون الأسود.
- ۴- دخل رسول الله (ص) المسجد وحيداً و لم يشاهد آلاً جماعتين.

۵- يا علي! ما نسيت عهدى و مسؤوليتى و لأخون المسلمين.

۶- الخنساء لم تسأل أحداً عن أولادها و إنما كان سؤالها عن أخبار المعركة.

السؤال الثانى : ميّز المفعول المطلق و نوعه، المفعول فيه ، الحال و صاحبها ، التمييز ، المستثنى ، المنادى و نوعه ، الفعل المضاعف فى العبارات السابقة (تعيين موارد خواسته شده از عبارات سؤال اول)

السؤال الثالث: اقرأ النص التالى ثم أجب عن الاسئلة التالية.

الإسلام يَهْتَمُّ بالتربية التى تقوم على اساس احترام شخصية الأطفال . كان النبى (ص) لا يدع التأكيد على احترام الصغار و عندما شاهد رجلاً قَبِلَ ابنه الصغير و لكن لم يَقْبَلْ بنته التى راحت إليه. انزعج من فعله و قال لِمَ تُفَرِّق بين أطفالك؟

الف- ماذا قال النبى (ص) للرجل؟

ب- ما هى التربية المطلوبة فى الإسلام؟

ج- لماذا انزعج الرسول (ص)؟

د- عين المترادف أو المتضاد للكلمتين التاليتين.

الصغير (متضاد)

راحت (مترادف)

هـ) اكتب معنى للكلمتين التاليتين.

كان لا يدع (بالفارسية)

شايسته (بالعربية)

السؤال الرابع : عَيِّن الصحيح عن ترجمه أو تعريب العبارات التالية.

الف) فَلَن نزيدكم إلّا عذاباً.

۲- فقط عذاب را بر شما خواهیم افزود.

۱- جز عذاب را بر شما نمی افزایم.

ب) البرُّ أن تعملَ فى السرِّ عملَ العلانية.

۱- نیکی که در پنهان انجام می دهی در آشکار انجام ده.

ج) كنتُ أظنُّ أن أبى قد نسيَ و لم يَبْقَ له ذكرٌ.

۲- نیکی آن است که در پنهان چون آشکار عمل کنی.

۱- گمان می کردم که پدرم فراموش شده است و یادی از او باقی نمانده است.

۲- گمان می کنم که پدرم فراموش شده است و یادی از او باقی نمی ماند.

د) مؤمنان ، گمراهان را هدایت می کنند.

۱- المؤمنین یهدین الضالین

۲- یهدى المؤمنون الضالین.

السؤال الخامس : صَحِّح الأخطاء فى الترجمة:

۱- مَنْ ضَيَّعَ النِّعَمَ الإلهية باستفادته فى غير طريق الحق فقد كَفَرَبها.

هر کس نعمتها را با استفاده اش در غیر راه حق تباه سازد نسبت به آنها کافر شده است.

۲- اللهم ألهمنى التقوى فَوْقَ قُوْنى لِلتى هى أركى.

خدایا تقوى را به من الهام کردی پس به آنچه که آن برتر است موفق گردان.

۳- خَرَجَ المعلمُ و قد عَلَّمنا أشياء كثيرة.

معلم خارج شد در حالیکه ما مطالب بسیاری را آموخته بودیم.

السؤال السادس : عَيِّن الصحيح فى ترجمه ما أُشير إليه بخط.

۱- كان الرجلُ يعيشُ فى بيئَةٍ أُمِّيَّة. (محيط - خانه - بيعت)

- ۲- یا طالبات! مستقبل البلاد بأيديكن. (استقبال کنندگان - آینده - آیندگان)
 ۳- كُلُّ يَبْدِي رَأْيَهُ فِي الْمَسْأَلَةِ الَّتِي تُطْرَحُ فِي الْجُلُوسَات. (اظهار می کند - آغاز می کند - شروع کرد)
 ۴- رَبِّ ظَلَمَانَ بِصَفْوِ الْمَاءِ غَض. (گمان کننده ای - تشنگانی - تشنه ای)
 السؤال السابع : شكّل ما أشير إليه بخط.

لا تَظْهَرُ ظَاهِرُهُ قَوْسٌ قَرَحَ إِلَّا الْإِيَّامَ الْمَاطِرَةَ. هو أحسن الناس قراءة للقرآن.
 السؤال الثامن:

- ۱- ليست عندي ذرّة (حسدٌ - حسدًا - حاسداً)
 ۲- طلب الرجل من الفارس أن يحمله معه. (ملتمسةً - ملتمسين - ملتمساً)
 ۳- لا يَنجَحُ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ إِلَّا (المجذون - المجدين - المجذات)
 ۴- الأعرّاء! لقد كَرَّمَ الْإِسْلَامُ الْعِلْمَ وَالْعُلَمَاءَ. (يا - أيّها - أيتها)
 ۵- يا ذا الجود و ارحمني في هذه الدنيا. (الاحسان - الاحسان - الاحسان)
 ۶- اسْتَسَلَّمَ الْأَبُ الْمَسْكِينَ لِأَنَّهُ لَمْ هداية ولده. (يرجو - يرج - يرج)
 ۷- يعيش البخيل في الدنيا الفقراء. (عيشاً - العيش - عيش)
 ۸- احذري أن لمثل هذا العمل. (المضارع من « عاد - عُد » للمخاطبة)
 السؤال التاسع : صحّ الأخطأ فيما أشير إليه بخط.
 ۱- لم تفوز في الصف إلا طالب واحدة.
 ۲- حينما نُؤْصَلُ إِلَى مدرستنا نَسْأَلُ معلمتنا مَنْ أَكْثَرُ التلميذات اجتهداً ؟
 ۳- الهى أنا أدعوك مخلصين فلا تَرُدُّ حاجتى.

السؤال العاشر:

- الف- اعرب ما أشير اليه بخط.
 لا تذكروا إلّا الله. كان الإنسان في الماضي لا يستطيع أن يغوص في البحر أكثر من عشرين متراً.
 ب- للإعراب و التحليل الصرفى .
 يندفع الأبناء مكبرين داعين الله أن يقوى بهم دينه.

پاسخ سؤالات امتحانی هماهنگ کشوری - شهریور ماه ۱۳۸۵

سؤال اول : عبارتهای زیر را به فارسی ترجمه کنید:

- ۱- کارهای نیکی که باقی ماند از پاداش نزد پروردگارت بهتر هستند.
 - ۲- همانا قرآن کریم موهبت‌های طبیعی را روزی انسان به شمار آورده است.
 - ۳- اگر غواصی به شدت مجروح شود خونسش را به رنگ سیاه می‌بیند.
 - ۴- پیامبر خدا (ص) به تنهایی وارد مسجد شد و جز دو گروه را ندید (تنها دو گروه را دید)
 - ۵- ای علی پیمان و مسؤولیتم را فراموش نکردم و به مسلمانان خیانت نمی‌کنم.
 - ۶- خنساء از کسی درباره فرزندانش پرسید و سوالش تنها درباره اخبار جنگ بود.
- سؤال دوم: مفعول مطلق و نوع آن و ... را مشخص کنید:

مفعول مطلق: جرحاً (مصدری منصوب از جنس فعل جمله یعنی جَرَحَ می‌باشد)
نوع آن : نوعی (بیانی) هرگاه مفعول مطلق با صفت یا مضاف الیه همراه باشد نوعی یا بیانی است که در اینجا شدیداً صفت جرحاً می‌باشد)

مفعول فیه: عند (مکان وقوع فعل را نشان می‌دهد و معادل قید مکان زبان فارسی است)
حال: وحیداً (اسم مشتق منصوبی است که حالت رسول را بیان می‌کند)
صاحب حال: رسول (اسمی است که حالت و چگونگی آن در حین وقوع فعل نشان داده می‌شود)
تمیز: ثواباً (اسم منصوبی که پس از اسم تفضیل می‌آید و ابهام آن را از بین می‌برد، تمیز است. اسم تفضیل در عبارت ، خیر می‌باشد)

مستثنی : جماعتین (اسمی که پس از ادات استثنای آلاً بیاید مستثنی است)
منادی : علیّ (اسمی که پس از حرف ندای «یا» می‌آید منادی است)
نوع آن : منادی مفرد (منادی غَلَم): (هرگاه منادی مضاف نباشد و اسم غَلَم باشد آنرا منادی مفرد یا منادی غَلَم گویند)
فعل مضاعف: عَدَّ (هرگاه عین الفعل و لام الفعل یک فعل یعنی دو حرف اصلی آن از یک جنس باشد فعل مضاعف است)

سؤال سوم: متن زیر را بخوانید سپس پاسخ پرسشها را بدهید:

الف: قَالَ : لِمَ تَفَرَّقَ بَيْنَ اِطْفَالِكَ.

ب: هِيَ الَّتِي تَقُومُ عَلَى اَسَاسِ اِحْتِرَامِ شَخْصِيَّةِ الْاِطْفَالِ (التَّرْبِيَةُ الْمَطْلُوبَةُ فِي الْاِسْلَامِ هِيَ التَّرْبِيَةُ الَّتِي)

ج: اَنْزَعَجَ الرَّسُولُ (ص) مِنْ فِعْلِ الرَّجُلِ

د: مُتَضَادُّ الصَّغِيرِ: الْكَبِيرِ

هـ: مَعْنَى كَلِمَاتِ زَيْرٍ رَا بَنُو سَيْدٍ: كَانْ يَدْعُ : تَرْكَ نَمِي كَرْد شایسته: اهل - مستاهل

سؤال چهارم : ترجمه و تعریف درست را مشخص کنید:

الف: گزینه ۲: (در استثنای مفرغ گاهی جمله را به صورت مثبت و موکّد ترجمه می‌کنیم به عبارت دیگر هرگاه ادات استثنا با ادات نفی به کار بروند جمله را به صورت مثبت و موکّد ترجمه می‌کنیم)

ب: گزینه ۲: (در ترجمه مفعول مطلق نوعی از کلماتی مثل: همانند، چون و ... استفاده می‌شود)

ج: گزینه ۱: (هرگاه خبر افعال ناقصه (کان) فعل مضارع باشد در فارسی معادل ماضی استمراری ترجمه می‌شود)

د: گزینه ۲: (هرگاه فاعل اسم ظاهر باشد اگرچه جمع هم باشد فعل جمله بصورت مفرد به کار می‌رود که در این صورت گزینه ۲ درست است و گزینه اول دو اشتباه دارد المومنین باید المومنون باشد چون مبتدأست و فعل جمله باید صیغه للغائبین باشد یعنی يَهْدُونَ که در اینجا صیغه للغائبات به کار رفته است)

سؤال پنجم: اشتباهات در ترجمه را تصحیح کنید:

۱- نعمتها را ← نعمتهای الهی را (در این عبارت صفت النعم یعنی الالهیة ترجمه نشده است)

التلمیذاتِ — (این کلمه مضاف الیه و مجرور است و علامت جرّ آن کسره است)

اجتهادٌ — (این کلمه تمییز نسبت است چون پس از اسم تفضیل اکثر آمده است و تمییز منصوب است)

۳- مخلصین — مخلصاً (حال باید با صاحب حال در عدد و جنس مطابقت کند از آنجا که فعل اذْغُو متکلم وحده است و فاعل آن یعنی ضمیر مستتر انا که صاحب حال است مفرد مذکر است پس حال باید مفرد مذکر بکار رود)

فَلاتَرُدُّ — (هرگاه فعل مضاعف در حالت جزم قرار گیرد حرف مشدد آخر آن ساکن نمی‌گردد و در این صورت معمولاً با فتحه می‌آید)

سؤال دهم: الف: اعراب کنید.

الله : مستثنی مفرغ و منصوب به اعراب مفعول (استثناء استثنای مفرغ است چون مستثنی منه ذکر نشده است از آنجا که فعل جمله به مفعول به نیاز دارد مستثنی را بدل از مفعول به ، نصب می‌دهیم)

الانسانُ : اسم کان و مرفوع (اسم کان مرفوع می‌باشد)

اکثرٌ : صفت و منصوب به تبعیت از موصوف حذف شده (این کلمه صفت برای موصوف حذف شده یعنی غوصاً می‌باشد و از آنجا که غوصاً به عنوان مفعول مطلق منصوب است پس این کلمه که صفت آن است نیز منصوب می‌باشد)

متراً : تمییز مفرد و منصوب (اسمی که پس از عدد به کار می‌رود یعنی معدود تمییز برای عدد است و ابهام آن را برطرف می‌کند) ب: تجزیه و ترکیب کنید.

مکبرین : اسم ، جمع مذکر سالم ، مشتق ، نکره ، معرب ، منصرف ، صحیح الآخر / حال و منصوب

يُقَوِّى : فعل مضارع ، للغائب ، مزید ثلاثی ، معتل ، متعدّ ، معلوم ، معرب / فعل مضارع منصوب و فاعله ضمیر مستتر « هو »

هـ: اسم ، ضمیر متصل للجّر، للغائب ، معرفه ، مبنی / مضاف الیه و مجرور محلاً